

شبکه های اختصاصی مجازی (VPN)

علیرضا سعدیانی

مقدمه

VPN در يك تعريف کوتاه شبکه‌اي از مدارهاي مجازي براي انتقال ترافیک شخصي است. در واقع پياده‌سازي شبکه‌ي خصوصي يك شرکت يا سازمان را روي يك شبکه عمومي، VPN گویند. شبکه‌هاي رایانه‌اي به شکل گسترده‌اي در سازمان‌ها و شرکت‌هاي اداري و تجاري مورد استفاده قرار مي‌گیرند. اگر يك شرکت از نظر جغرافیایی در يك نقطه متمرکز باشد، ارتباطات بين بخش‌هاي مختلف آن را مي‌توان با يك شبکه‌ي محلي برقرار کرد. اما براي يك شرکت بزرگ که داراي شعب مختلف در نقاط مختلف يك کشور و يا در نقاط مختلف دنيا است و اين شعب نیاز دارند که با هم ارتباطات اطلاعاتي امن داشته باشند، بایستی يك شبکه‌ي گسترده‌ي خصوصي بين شعب اين شرکت ایجاد گردد. شبکه‌هاي اینترنت که فقط محدود به يك سازمان يا يك شرکت مي‌باشند، به دليل محدودیت‌هاي گسترشي نمی‌توانند چندین سازمان يا شرکت را تحت پوشش قرار دهند. شبکه‌هاي گسترده نیز که با خطوط استیجاري راه‌اندازي می‌شوند، در واقع شبکه‌هاي گسترده‌ي امّني هستند که بين مراکز سازمان‌ها ایجاد می‌شوند. پياده‌سازي اين شبکه‌ها علي‌رغم درصد پایین بهرهوري، نیاز به هزینه زیادی دارد. زیرا، اين شبکه‌ها به دليل عدم اشتراك منابع با دیگران، هزینه مواقع عدم استفاده از منابع را نیز بایستی پرداخت کنند. راحل غلبه بر اين مشکلات، راه‌اندازي يك VPN است.

فرستادن حجم زیادی از داده از يك کامپیوتر به کامپیوتر دیگر مثلاً، در به هنگام رسانی بانک اطلاعاتي يك مشکل شناخته شده و قدیمی است. انجام اين کار از طریق Email به دليل محدودیت گنجایش سرویس دهنده Mail نشدني است. استفاده از FTP هم به سرویس دهنده مربوطه و همچنین ذخیره سازي موقت روي فضاي اینترنت نیاز دارد که اصلاً، قابل اطمینان نیست.

يکي از راه حل هاي اتصال مستقیم به کامپیوتر مقصد به کمک مودم است که در اینجا هم علاوه بر مودم، پیکر بندي کامپیوتر به عنوان سرویس دهنده RAS لازم خواهد بود. از اين گذشته، هزینه ارتباط تلفني راه دور براي مودم هم قابل تامل است. اما اگر دو کامپیوتر در دو جاي مختلف به اینترنت متصل باشند مي‌توان از طریق سرویس به اشتراك گذاري فایل در ویندوز بسادگي فایل ها را رد و بدل کرد. در اين حالت، کاربران مي‌توانند به سخت دیسک کامپیوترهاي دیگر همچون سخت دیسک کامپیوتر خود دسترسی داشته باشند. به اين ترتیب بسياري از راه هاي خرابکاري براي نفوذ کنندگان بسته می‌شود.

شبکه های شخصی مجازی یا (Virtual private Network) VPN ها اینگونه مشکلات را حل میکند . VPN به کمک رمز گذاری روی داده ها ، درون یک شبکه کوچک می سازد و تنها کسی که آدرس های لازم و رمز عبور را در اختیار داشته باشد می تواند به این شبکه وارد شود . مدیران شبکه ای که بیش از اندازه وسواس داشته و محتاط هستند می توانند VPN را حتی روی شبکه محلی هم پیاده کنند . اگر چه نفوذ کنندگان می توانند به کمک برنامه های Packet sniffer جریان داده ها را دنبال کنند اما بدون داشتن کلید رمز نمی توانند آنها را بخوانند .

VPN ها

- دارای سرعت بالا است .
- هدایت آن ساده است .
- قادر به استتار (مخفی نمودن) شما از سایر بخش ها می باشد .
- قابل اعتماد است .

هر یک از کاربران از راه دور شبکه قادر به برقراری ارتباطی امن و مطمئن با استفاده از یک محیط انتقال عمومی (نظیر اینترنت) با شبکه محلی (LAN) موجود در سازمان خود خواهند بود. توسعه یک VPN افزایش تعداد کاربران از راه دور و یا افزایش مکان های مورد نظر (بمراتب آسانتر از شبکه هائی است که از خطوط اختصاصی استفاده می نمایند. قابلیت توسعه فراگیر از مهمترین ویژگی های یک VPN نسبت به خطوط اختصاصی است .

تکنولوژی های VPN

با توجه به نوع VPN "دستیابی از راه دور " و یا " سایت به سایت " ، بمنظور ایجاد شبکه از عناصر خاصی استفاده می گردد:

- نرم افزارهای مربوط به کاربران از راه دور
- سخت افزار های اختصاصی نظیر یک " کانکتور VPN " و یا یک فایروال PIX
- سرویس دهنده اختصاصی VPN بمنظور سرویس های Dial-up
- سرویس دهنده NAS که توسط مرکز ارائه خدمات اینترنت بمنظور دستیابی به VPN از نوع "دستیابی از راه دور" استفاده می شود.
- کانکتور VPN . سخت افزار فوق توسط شرکت سیسکو طراحی و عرضه شده است. کانکتور فوق در مدل های متفاوت و قابلیت های گوناگون عرضه شده است .
- روتر مختص VPN . روتر فوق توسط شرکت سیسکو ارائه شده است . این روتر دارای قابلیت های متعدد بمنظور استفاده در محیط های گوناگون است . - در طراحی روتر فوق شبکه های VPN نیز مورد توجه قرار گرفته و امکانات مربوط در آن بگونه ای بهینه سازی شده اند.
- فایروال PIX . فایروال (Private Internet exchange) PIX قابلیت هائی نظیر NAT، سرویس دهنده Proxy ، فیلتر نمودن بسته ای اطلاعاتی، فایروال و VPN را در یک سخت افزار فراهم نموده است

- با توجه به اینکه تاکنون يك استاندارد قابل قبول و عمومي بمنظور ايجاد VPN ايجاد نشده است ، شرکت هاي متعدد هر يك اقدام به توليد محصولات اختصاصي خود نموده اند.

تونل کشی

مجازي بودن در VPN به اين معناست كه شبکه هاي محلي و ميزبان هاي متعلق به عناصر اطلاعاتي يك شرکت كه در نقاط مختلف از نظر جغرافيايي قرار دارند، همدیگر را ببینند و این فاصله ها را حس نکنند. VPN ها براي پياده سازي اين خصوصیت از مفهومي به نام تونل کشي (tunneling) استفاده مي کنند. در تونل کشي، بين تمامی عناصر مختلف يك VPN، تونل زده مي شود. از طريق اين تونل، عناصر به صورت شفاف همدیگر را مي بینند در روش فوق تمام بسته اطلاعاتي در يك بسته دیگر قرار گرفته و از طريق شبکه ارسال خواهد شد. پروتکل مربوط به بسته اطلاعاتي خارجي (پسته) توسط شبکه و دو نقطه (ورود و خروج بسته اطلاعاتي) قابل فهم میباشد. دو نقطه فوق را "اینترفیس های تونل" مي گویند. روش فوق مستلزم استفاده از سه پروتکل است :

- پروتکل حمل کننده : از پروتکل فوق شبکه حامل اطلاعات استفاده مي نماید.
- پروتکل کپسوله سازي: از پروتکل هائي نظیر: IPsec, L2F, PPTP, L2TP استفاده ميگردد.
- پروتکل مسافر: از پروتکل هائي نظیر IP, NetBeui, IPX بمنظور انتقال داده هاي اوليه استفاده مي شود.

مفهوم تونل کشی در VPN

براي تونل کشي بين عناصر يك VPN از مفهومي به نام Encapsulation دسته بندي بسته هاي اطلاعاتي استفاده مي شود. تمام عناصر يك VPN داراي آدرس هاي اختصاصي هستند. همه اين عناصر از آدرس هاي اختصاصي يکديگر مطلعند و هنگام ارسال داده بين يکديگر از اين آدرس ها استفاده مي کنند. اين وظيفه ي يك VPN است كه بسته هاي اطلاعاتي را در بسته هاي انتقالي روي شبکه عمومي لفافه بندي كند و پس از انتقال امن از محيط ارتباط عمومي، آن بسته ها را از حالت لفافه بندي خارج نموده و با توجه به آدرس قبل از لفافه بندي، بسته ها را به عنصر گیرنده برساند. به اين ترتيب ايجاد VPN بر روي يك شبکه ي عمومي، با پياده سازي دو جنبه ي خصوصي گري و مجازي گري امكان پذير است.

عملکرد Tunneling مشابه حمل يك کامپيوتر توسط يك کاميون است. فروشنده، پس از بسته بندي کامپيوتر (پروتکل مسافر) درون يك جعبه (پروتکل کپسوله سازي) آن را توسط يك کاميون (پروتکل حمل کننده) از انبار خود (اینترفیس ورودی تونل) براي متقاضي ارسال مي دارد. کاميون (پروتکل حمل کننده) از طريق بزرگراه (اینترنت) مسير خود را طي، تا به منزل شما (اینترفیس خروجی تونل) برسد. شما در منزل جعبه (پروتکل کپسول سازي) را باز و کامپيوتر (پروتکل مسافر) را از آن خارج مي نماييد.

با استفاده از روش Tunneling مي توان عمليات جالبي را انجام داد. مثلاً "مي توان از بسته اي اطلاعاتي كه پروتکل اينترنت را حمايت نمي كند نظير (NetBeui) درون يك بسته اطلاعاتي IP استفاده و آن را از طريق اينترنت ارسال

نمود و یا می‌توان یک بسته اطلاعاتی را که از یک آدرس IP غیر قابل رویت (اختصاصی) استفاده می‌نماید ، درون یک بسته اطلاعاتی که از آدرس های معتبر IP استفاده می‌کند ، مستقر و از طریق اینترنت ارسال نمود.

معایب و مزایا

با توجه به اینکه در یک شبکه VPN به عوامل متفاوتی نظیر : امنیت ، اعتمادپذیری ، مدیریت شبکه و سیاست ها نیاز خواهد بود. استفاده از VPN برای یک سازمان دارای مزایای متعددی مانند :

- استفاده از منابع غیرموقت
 - تفسیر بد از اطلاعات رسیده
 - سرقت ایده ها
 - نبود مهارتهای حرفه ای در کار با اطلاعات
 - فروش اطلاعات یا استفاده نابجای از اطلاعات
 - کاهش هزینه های عملیاتی در مقایسه با روش های سنتی نظیر WAN
 - کاهش زمان ارسال و حمل اطلاعات برای کاربران از راه دور
 - گسترش محدوده جغرافیائی ارتباطی
 - بهبود وضعیت امنیت
 - بهبود بهره وری
 - توپولوژی آسان
- برخی از جوانب منفی شبکه سازی اینترنتی به این شرح است :
- عدم اطمینان از کارایی سرویس و تأخیر در ارتباطات
 - شک نسبت به اطلاعات دریافت شده

VPN نسبت به شبکه‌های پیاده‌سازی شده با خطوط استیجاری، در پیاده‌سازی و استفاده، هزینه کمتری صرف می‌کند. اضافه و کم کردن گره‌ها یا شبکه‌های محلی به VPN، به خاطر ساختار آن، با هزینه کمتری امکان‌پذیر است. در صورت نیاز به تغییر همبندی شبکه‌ی خصوصی، نیازی به راه‌اندازی مجدد فیزیکی شبکه نیست و به صورت نرم‌افزاری، همبندی شبکه قابل تغییر است.

امنیت در VPN

خصوصی بودن يك VPN بدین معناست كه بسته‌ها به صورت امن از يك شبکه‌ي عمومی مثل اینترنت عبور نمایند. برای محقق شدن این امر در محیط واقعی از:

هویت‌شناسی بسته‌ها، برای اطمینان از ارسال بسته‌ها به وسیله يك فرستنده‌ي مجاز استفاده می‌شود. فایروال . فایروال يك دیواره مجازی بین شبکه اختصاصی يك سازمان و اینترنت ایجاد می‌نماید. با استفاده از فایروال می‌توان عملیات متفاوتی را در جهت اعمال سیاست های امنیتی يك سازمان انجام داد. ایجاد محدودیت در تعداد پورت ها فعال ، ایجاد محدودیت در رابطه به پروتکل های خاص ، ایجاد محدودیت در نوع بسته های اطلاعاتی و ... نمونه هایی از عملیاتی است كه می‌توان با استفاده از يك فایروال انجام داد.

رمزنگاری : فرآیندی است كه با استفاده از آن کامپیوتر مبداء اطلاعاتی رمز شده را برای کامپیوتر دیگر ارسال می‌نماید. سایر کامپیوترها ی مجاز قادر به رمزگشایی اطلاعات ارسالی خواهند بود. بدین ترتیب پس از ارسال اطلاعات توسط فرستنده ، دریافت کنندگان، قبل از استفاده از اطلاعات می‌بایست اقدام به رمزگشایی اطلاعات ارسال شده نمایند. سیستم های رمزنگاری در کامپیوتر به دو گروه عمده تقسیم می‌گردد :

- رمزنگاری کلید متقارن

- رمزنگاری کلید عمومی

در رمز نگاری " کلید متقارن " هر يك از کامپیوترها دارای يك کلید Secret (كد) بوده كه با استفاده از آن قادر به رمزنگاری يك بسته اطلاعاتی قبل از ارسال در شبکه برای کامپیوتر دیگر می‌باشند. در روش فوق می‌بایست در ابتدا نسبت به کامپیوترهایی كه قصد برقراری و ارسال اطلاعات برای يكدیگر را دارند ، آگاهی كامل وجود داشته باشد. هر يك از کامپیوترهای شرکت كننده در مبادله اطلاعاتی می‌بایست دارای كلید رمز مشابه بمنظور رمزگشایی اطلاعات باشند.

بمنظور رمزنگاری اطلاعات ارسالی نیز از كلید فوق استفاده خواهد شد. فرض كنید قصد ارسال يك پیام رمز شده برای یکی از دوستان خود را داشته باشید. بدین منظور از يك الگوریتم خاص برای رمزنگاری استفاده می‌شود. در الگوریتم فوق هر حرف به دو حرف بعد از خود تبدیل می‌گردد.(حرف A به حرف C ، حرف B به حرف D) پس از رمز نمودن پیام و ارسال آن، میبایست دریافت كننده پیام به این حقیقت واقف باشد كه برای رمزگشایی پیام لرسال شده ، هر حرف به دو حرف قبل از خود می‌بایست تبدیل گردد.

در چنین حالتی می‌بایست به دوست امین خود ، واقعیت فوق (كلید رمز) گفته شود. در صورتیکه پیام فوق توسط افراد دیگری دریافت گردد ، بدلیل عدم آگاهی از كلید ، آنان قادر به رمزگشایی و استفاده از پیام ارسال شده نخواهند بود.

در رمزنگاري عمومي از تركيب يك كليد خصوصي و يك كليد عمومي استفاده مي شود. كليد خصوصي صرفاً" براي كامپيوتر شما (ارسال كننده) قابل شناسائي و استفاده است . كليد عمومي توسط كامپيوتر شما در اختيار تمام كامپيوترهاي ديگر كه قصد ارتباط با آن را داشته باشند ، گذاشته مي شود. بمنظور رمزگشائي يك پيام رمز شده ، يك كامپيوتر مي بايست با استفاده از كليد عمومي (ارائه شده توسط كامپيوتر ارسال كننده) ، كليد خصوصي مربوط به خود اقدام به رمزگشائي پيام ارسالي نمايد . با استفاده از روش فوق مي توان اقدام به رمزنگاري اطلاعات دلخواه خود نمود. در جدول ذيل مي توان اين مراحل را بررسي نمود:

معماري هاي VPN

شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي: تبادل اطلاعات به صورت امن، بين دو شعبه‌ي مختلف از يك سازمان مي‌تواند از طريق شبكه عمومي و به صورت مجازي، به فرم شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي صورت گيرد. هدف از اين نوع معماري، اين است كه تمامي رايانه‌هاي متصل به شبكه‌هاي محلي مختلف موجود در يك سازمان، كه ممكن است از نظر مسافت بسيار از هم دور باشند، به صورت مجازي، به صورت يك شبكه محلي ديده شوند و تمامي رايانه‌هاي موجود در اين شبكه‌ي محلي مجازي بتوانند به تمامي اطلاعات و كارگزارها دسترسي داشته باشند و از امكانات يكدیگر استفاده نمايند. در اين معماري، هر رايانه تمامي رايانه‌هاي موجود در شبكه‌ي محلي مجازي را به صورت شفاف مشاهده مي‌نمايد و قادر است از آنها استفاده‌ي عملياتي و اطلاعاتي نمايد. تمامي ميزبان‌هاي اين شبكه‌ي مجازي داراي آدرسي مشابه ميزبان‌هاي يك شبكه‌ي محلي واقعي هستند.

شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي مبتني بر اينترانت : در صورتيكه سازماني داراي يك و يا بيش از يك محل (راه دور) بوده و تمايل به الحاق آنها در يك شبكه اختصاصي باشد ، مي توان يك اينترانت VPN را بمنظور برقراري ارتباط هر يك از شبكه هاي محلي با يكدیگر ايجاد نمود.

شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي مبتني بر اكسترانت : در موارديكه سازماني در تعامل اطلاعاتي بسيار نزديك با سازمان ديگر باشد ، مي توان يك اكسترانت VPN را بمنظور ارتباط شبكه هاي محلي هر يك از سازمانها ايجاد كرد. در چنين حالي سازمانهاي متعدد قادر به فعاليت در يك محيط اشتراكي خواهند بود.

● ميزبان-به-شبكه‌ي محلي: حالت خاص معماري شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي، ساختار ميزبان-به-شبكه‌ي محلي است كه در آن، يك كاربر مجاز (مانند مدير شركت كه از راه دور كارهاي اداري و مديريتي را كنترل مي كند و يا نماينده‌ي فروش شركت كه با شركت ارتباط برقرار کرده و معاملات را انجام مي‌دهد) مي‌خواهد از راه دور با يك شبكه محلي كه پردازشگر اطلاعات خصوصي يك شركت است و با پايگاه داده‌ي شركت در تماس مستقيم است، ارتباط امن برقرار نمايد. در اين ارتباط در واقع ميزبان راه دور به عنوان عضوي از شبكه‌ي محلي شركت محسوب مي‌شود كه قادر است

از اطلاعات و کارگزارهای موجود در آن شبکه محلی استفاده نماید. از آنجا که این یک ارتباط دوطرفه نیست، پس میزبان‌های آن شبکه محلی، نیازی به برقراری ارتباط با میزبان راه دور ندارند. در صورت نیاز به برقراری ارتباط شبکه‌ی محلی با میزبان راه دور، باید همان حالت معماری شبکه‌ی محلی-به-شبکه‌ی محلی پیاده‌سازی شود. در این معماری برقراری ارتباط همواره از سوی میزبان راه دور انجام می‌شود. سازمان‌هایی که تمایل به برپاسازی یک شبکه بزرگ "دستیابی از راه دور" می‌باشند، می‌بایست از امکانات یک مرکز ارائه دهنده خدمات اینترنت جهان Internet service provider استفاده نمایند. سرویس دهنده ISP، بمنظور نصب و پیکربندی VPN، یک NAS (Network access server) را پیکربندی و نرم‌افزاری را در اختیار کاربران از راه دور بمنظور ارتباط با سایت قرار خواهد داد. کاربران در ادامه با برقراری ارتباط قادر به دستیابی به NAS و استفاده از نرم‌افزار مربوطه بمنظور دستیابی به شبکه سازمان خود خواهند بود.

میزبان-به-میزبان: معماری دیگری که وجود دارد، ساختار میزبان-به-میزبان می‌باشد. در این معماری، دو میزبان با هم ارتباط امن دارند. بدلیل تفاوت‌های این معماری با دو معماری فوق (مناسب بودن این همبندی برای ارتباطات شخصی و نه شرکتی، برقراری ارتباط یک میزبان با اینترنت بدون دیواری آتش و قرار نگرفتن یک شبکه‌ی محلی پشت یک دیواری آتش) این معماری استفاده‌ی عملیاتی و تجاری کمتری دارد.

قراردادهای موجود در پیاده‌سازی VPN

o رده‌ی بسته‌گرا Packet Oriented

لغافه‌بندی روی بسته‌ها اعمال می‌شود. اکثر پیاده‌سازی‌های تجاری و غیرتجاری VPN، بسته‌گرا می‌باشند. این قرارداد از قرارداد PPP برای بسته‌بندی اطلاعات استفاده می‌نماید. این نوع قراردادها در مدل استاندارد لایه‌بندی شبکه‌ی OSI، در سطح لایه‌های دوم و سوم قرار دارند. بنابراین، امکان تونل‌کشی برای دسترسی راه دور وجود دارد.

رده‌ی کاربردگرا Application Oriented

در قراردادهای کاربردگرا، اعمال رمزنگاری اطلاعات و هویت‌شناسی کاربران انجام می‌شود. این نوع قراردادها در مدل پشته‌ای شبکه‌ی OSI در لایه‌های چهارم به بالا قرار دارند و چون آدرس‌دهی شبکه‌ها و میزبان‌ها در لایه‌ی سوم مدل پشته‌ای شبکه‌ی OSI امکان‌پذیر است، این نوع قراردادها امکان تونل‌کشی بین میزبان و شبکه‌ی محلی یا بین دو شبکه‌ی محلی را فراهم نمیکنند. با توجه به عدم امکان تونل‌کشی در قراردادهای این رده، توانایی ایجاد شبکه‌های مجازی در قراردادهای این رده وجود ندارد و از این قراردادها برای ایجاد شبکه‌های خصوصی استفاده می‌شود. البته می‌توان برای مخفی‌سازی آدرس‌های شبکه‌ی محلی، از امکان ترجمه‌ی آدرس شبکه (NAT) که در اکثر دیوارهای آتش وجود دارد، استفاده نمود. با این روش می‌توان بعضی از قابلیت‌های تونل‌کشی را برای قراردادهای VPN کاربردگرا ایجاد کرد.

قراردادهای کاربردی گرای VPN

SSH: قراردادهای

کاربرد اصلی قرارداد SSH، امن نمودن خدمت ارتباط از راه دور است. این قرارداد در لایه‌ی کاربرد و بالاتر از قرارداد TCP/IP کار می‌کند. SSH قابلیت هویت‌شناسی کاربران و رمزنگاری اطلاعات را دارد. قرارداد SSH دارای سه لایه‌ی اصلی انتقال، هویت‌شناسی کاربر و اتصال می‌باشد. لایه‌ی انتقال، وظیفه‌ی فراهم آوردن امنیت و هویت‌شناسی کارگزار را به عهده دارد. به علت قرار گرفتن این لایه بر روی لایه‌ی TCP و IP، امنیت در ارتباط بین دو کامپیوتر از بین خواهد رفت، که می‌توان با قرار دادن دیواره‌ی آتش بر روی آن، این مشکل را به نوعی حل نمود. لایه‌ی هویت‌شناسی کاربر، وظیفه‌ی شناساندن کارفرما به کارگزار را به عهده دارد. لایه‌ی اتصال وظیفه‌ی تسهیم و ایجاد کانال‌های امن لایه‌های انتقال و هویت‌شناسی را بر عهده دارد. از قرارداد SSH می‌توان برای پیاده‌سازی شبکه‌های خصوصی که حالت خاصی از VPN ها هستند، استفاده نمود.

قرارداد SOCKS

قرارداد SOCKS در مدل لایه‌بندی شبکه OSI در لایه‌ی پنجم بصورت کارفرما و کارگزار پیاده‌سازی شده است. این قرارداد دارای امکان رمزنگاری اطلاعات نیست ولی دلیل داشتن امکان هویت‌شناسی چند سطحی و امکان مذاکره بین کارفرما و کارگزار SOCKS (Negotiate Capability)، می‌توان از آن برای پیاده‌سازی قراردادهای رمزنگاری موجود، از آن استفاده نمود. SOCKS، به صورت Circuit-Level Proxy پیاده‌سازی شده است. یعنی، کارفرما و کارگزار SOCKS در دروازه‌های دو شبکه محلی، اعمال هویت‌شناسی و مذاکره‌های لازم را انجام می‌دهند و سپس ارتباطات میزبان‌های دو شبکه محلی با یکدیگر انجام می‌شود. چون کارفرمای SOCKS مثل یک Proxy عمل می‌نماید، می‌توان برای امنیت بیشتر، به میزبان‌های شبکه‌ی محلی، آدرس‌های نامعتبر اختصاص داد و با ترجمه آدرس شبکه (NAT) که در کارگزار SOCKS انجام می‌شود، این آدرس‌های نامعتبر را به آدرس معتبر و بالعکس تبدیل نمود. با این روش می‌توان شبکه محلی را از یک شبکه عمومی مخفی نمود.

قراردادهای رده‌ی بسته‌گرای VPN

Simple Key Management for Internet Protocol SKIP :

یک قرارداد مدیریت کلید است ولی با توجه به اینکه این قرارداد امکانات تونل‌کشی را نیز ارائه می‌دهد، می‌توان آن را به عنوان یک قرارداد پیاده‌سازی VPN در نظر گرفت. این قرارداد در سطح لایه‌ی سوم OSI کار می‌کند.

Layer 2 Tunneling Protocol L2TP:

یک مکانیزم تونل‌کشی است که از ترکیب مکانیزم‌های PPTP و L2F به منظور بهره‌وری از محاسن هر دو قرارداد به وجود آمده است و از قرارداد PPP برای بسته‌بندی اطلاعات استفاده می‌کند. از پروتکل فوق بمنظور ایجاد تونل بین موارد زیر استفاده می‌گردد :

- سرویس گیرنده و روتر
- NAS و روتر
- روتر و روتر

Layer Two Filtering L2F :

این قرارداد مانند PPTP يك قرارداد تونل‌كشي در لايه‌ي دوم است كه توسط شركت Cisco ارائه شده و بوسيله‌ي بعضي از شركت‌ها نظير Telecom حمايت مي‌شود.

Point to Point Tunneling Protocol PPTP:

يك مكانيزم تونل‌كشي نقطه به نقطه است كه براي دسترسي راه دور به كارگزار سخت‌افزاري Ascend و ويندوز NT طراحي شده است. در اين قرارداد، امكان رمزنگاري و هويت‌شناسي پيش‌بيني نشده و از قرارداد PPP براي بسته‌بندي اطلاعات استفاده مي‌شود. قرارداد PPP ارتباط تلفني يك ميزبان به شبكه‌ي محلي را فراهم مي‌آورد و وظيفه‌ي لايه‌ي پيوند داده و لايه‌ي فيزيكي را هنگام ارتباط تلفني ميزبان به فراهم آورنده‌ي سرويس اينترنت (ISP)، انجام مي‌دهد. قرارداد PPTP در کاربردهاي كوچك و کاربردهاي كه نياز به امنيت خيلي بالايي ندارند، استفاده مي‌شود. راه‌اندازي VPN با استفاده از قرارداد PPTP در اين محيط‌ها كم‌هزينه و مقرون بصرفه است. قرارداد PPTP داراي قابليت پياده‌سازي VPN شبكه‌ي محلي-به-شبكه‌ي محلي نيز مي‌باشد. اين پروتكل امكان رمزنگاري 40 بity و 128 بity را دارا بوده و از مدل هاي تعيين اعتبار كاربر كه توسط PPP حمايت شده اند ، استفاده مي نمايد.

Ipssec IP Security protocol :

Ipssec برخلاف PPTP و L2TP روي لايه شبكه يعني لايه سوم كار مي كند . اين پروتكل داده هايي كه بايد فرستاده شود را همراه با همه اطلاعات جانبي مانند گيرنده و پيغام هاي وضعيت رمز گذاري كرده و به آن يك IP Header معمولي اضافه كرده و به آن سوي تونل مي فرستد . كامپيوترهاي كه در آن سو قرار دارد IP Header را جدا كرده ، داده ها را رمز گشايي كرده و آن را به كامپيوتر مقصد مي فرستد . Ipssec را مي توان با دو شيوه Tunneling پيكر بندي كرد . در اين شيوه انتخاب اختياري تونل ، سرويس گيرنده نخست يك ارتباط معمولي با اينترنت برقرار مي كند و سپس از اين مسير براي ايجاد اتصال مجازي به كامپيوتر مقصد استفاده مي كند . براي اين منظور ، بايد روي كامپيوتر سرويس گيرنده پروتكل تونل نصب شده باشد . معمولاً، كاربر اينترنت است كه به اينترنت وصل مي شود . اما كامپيوترهاي درون LAN هم مي توانند يك ارتباط VPN برقرار كنند . از آنجا كه ارتباط IP از پيش موجود است تنها برقرار كردن ارتباط VPN كافي است . در شيوه تونل اجباري ، سرويس گيرنده نبايد تونل را ايجاد كند بلكه اين كار ار به عهده فراهم ساز (Service provider) است . سرويس گيرنده تنها بايد به ISP وصل شود . تونل به طور خودكار از فراهم ساز تا ايستگاه مقصد وجود دارد . البته براي اين

کار باید همانگی های لازم با ISP انجام بگیرد .

ویژگی های امنیتی در IPsec

Ipsec از طریق AH (Authentication Header) مطمئن می شود که Packet های دریافتی از سوی فرستنده واقعی (و نه از سوی يك نفوذ کننده که قصد رخنه دارد) رسیده و محتویات شان تغییر نکرده . AH اطلاعات مربوط به تعیین اعتبار و يك شماره توالی (Sequence Number) در خود دارد تا از حملات Replay جلوگیری کند . اما AH رمز گذاری نمی شود . رمز گذاری از طریق ESH (Encapsulation Security Header) انجام می گیرد . در این شیوه داده های اصلی رمز گذاری شده و VPN اطلاعاتی را از طریق ESH ارسال می کند . ESH همچنین کارکرد هایی برای تعیین اعتبار و خطایابی دارد . به این ترتیب دیگر به AH نیازی نیست . برای رمز گذاری و تعیین اعتبار روش مشخص و ثابتی وجود ندارد اما با این همه ، IEEE برای حفظ سازگاری میان محصولات مختلف ، الگوریتم های اجباری برای پیاده سازی Ipsec تدارك دیده . برای نمونه می توان به DES ، MD5 یا Algorithm Secure Hash اشاره کرد . مهمترین استانداردها و روش هایی که در Ipsec به کار می روند عبارتند از :

Daffier – Hellmann برای مبادله کلید ها میان ایستگاه های دو سر ارتباط .
رمز گذاری Public Key برای ثبت و اطمینان از کلیدهای مبادله شده و همچنین اطمینان از هویت ایستگاه های سهیم در ارتباط .
الگوریتم های رمز گذاری مانند DES برای اطمینان از درستی داده های انتقالی .
الگوریتم های درهم ریزی (Hash) برای تعیین اعتبار تگ تگ Packet ها .
امضاهای دیجیتال برای تعیین اعتبار های دیجیتالی .

جریان يك ارتباط IPsec

بیش از آن که دو کامپیوتر بتوانند از طریق Ipsec داده ها را میان خود جابجا کنند باید یکسری کارها انجام شود:
o نخست باید ایمنی برقرار شود . برای این منظور ، کامپیوترها برای یکدیگر مشخص می کنند که آیا رمز گذاری ، تعیین اعتبار و تشخیص خطا یا هر سه آنها باید انجام بگیرد یا نه .
o سپس الگوریتم را مشخص می کنند ، مثلاً ، DEC برای رمزگذاری و MD5 برای خطایابی.
o در گام بعدی ، کلیدها را میان خود مبادله می کنند .

Ipsec برای حفظ ایمنی ارتباط از SA (Security Association) استفاده می کند. SA چگونگی ارتباط میان دو یا چند ایستگاه و سرویس های ایمنی را مشخص می کند
SA ها از سوی SPI (Security parameter Index) شناسایی می شوند . SPI از يك عدد تصادفی و آدرس مقصد تشکیل می شود . این به آن معنی است که همواره میان دو کامپیوتر دو SPI وجود دارد :

يکي براي ارتباط A و B و يکي براي ارتباط B به A . اگر يکي از کامپيوترها بخواهد در حالت محافظت شده داده ها را منتقل کند نخست شيوه رمز گذاري مورد توافق با کامپيوتر ديگر را بررسي کرده و آن شيوه را روي داده ها اعمال مي کند . سپس SPI را در Header نوشته و Packet را به سوي مقصد مي فرستد .

مديريت کليدهاي رمز در Ipsec

اگر چه Ipsec فرض را بر اين مي گذارد که توافقي براي ايمني داده ها وجود دارد اما خودش براي ايجاد اين توافق نمي تواند کاري انجام بدهد .

Ipsec در اين کار به (Internet Key Exchange(IKE) تکیه مي کند براي ايجاد SA هر دو کامپيوتر بايد نخست تعيين اعتبار شوند . در حال حاضر براي اين کار از راه هاي زير استفاده مي شود :

Pre shared keys : روي هر دو کامپيوتر يك کليد نصب مي شود که IKE از روي آن يك عدد Hash ساخته و آن را به سوي کامپيوتر مقصد مي فرستد . اگر هر دو کامپيوتر بتوانند اين عدد را بسازند پس هر دو اين کليد دارند و به اين ترتيب تعيين هويت انجام مي گيرد .

0 رمز گذاري Public Key : هر کامپيوتر يك عدد تصادفي ساخته و پس از رمز گذاري آن با کليد عمومي کامپيوتر مقابل ، آن را به کامپيوتر مقابل مي فرستد . اگر کامپيوتر مقابل بتواند با کليد شخصي خود اين عدد را رمز گشائي کرده و باز پس بفرستد براي ارتباط مجاز است . در حال حاضر تنها از روش RSA براي اين کار پيشنهاده مي شود .

0 امضاء ديجيتال: در اين شيوه، هر کامپيوتر يك رشته داده را علامت گذاري(امضاء) کرده و به کامپيوتر مقصد مي فرستد . در حال حاضر براي اين کار از روش هاي RSA و (Digital Signature Standard) DSS استفاده مي شود . براي امنيت بخشيدن به تبادل داده ها بايد هر دو سر ارتباط نخست بر سر يك يك کليد به توافق مي رسند که براي تبادل داده ها به کار مي رود . براي اين منظور مي توان همان کليد به دست آمده از طريق Daffier Hellmann را به کاربرد که سريع تر است يا يك کليد ديگر ساخت که مطمئن تر است

نتيجه گيري :

يك شبکه اختصاصي مجازي (VPN) از رمزنگاري سطح بالا براي ايجاد ارتباط امن بين ابزار دور از يکديگر، مانند لپ تاپ ها و شبکه مقصد استفاده مي کند. VPN اساساً يك تونل رمز شده تقريباً با امنيت و محرمانگي يك شبکه اختصاصي اما از ميان اينترنت ايجاد مي کند. اين تونل VPN مي تواند در يك مسيرياب برپايه VPN، فايروال يا يك سرور در ناحيه DMZ پايان پذيرد. برقراري ارتباطات VPN براي تمام بخش هاي دور و بي سيم شبکه يك عمل مهم است که نسبتاً آسان و ارزان پياده سازي مي شود.

تبادل داده ها روي اينترنت چندان ايمن نيست . تقريباً“ هر کسي که در جاي مناسب قرار داشته باشد مي تواند جريان داده ها را زير نظر گرفته و از آنها سوء استفاده کند . اگرچه VPN رمزنگاري مؤثري ارائه مي کندو کار نفوذ را براي خرابکاران خيلي سخت مي کند ، اما کار اجرائي بيشتري را برروي کارمندان IT تحميل مي کنند، چرا که کليدهاي رمزنگاري و گروه هاي کاربري بايد بصورت مداوم مديريت شوند.

مراجع :

- Virtual Private Networks for Windows Server 2003

<http://www.microsoft.com/windowsserver2003/technologies/networking/vpn/default.msp>

- WWW.HELMIG.COM

- WWW.HUPAA.COM

- Virtual Private Networking Frequently Asked Questions

- Antivirus Firewall Anti-Virus Firewall Hardware Software VPN LAN WAN Wireless
Network Security Policy UKfiles